

Emotieherkenning onder invloed van arousal bij patienten met een borderline persoonlijkheidsstoornis

Gepubliceerd: 21-09-2010 Laatst bijgewerkt: 04-05-2024

Het onderzoek richt zich primair op de vraag of Borderline patienten emoties van anderen (alleen) misinterpreteren onder invloed van hun emoties. Daarbij wordt eveneens onderzocht of specifieke symptomatologie hiermee samenhangt.

Ethische beoordeling	Afgewezen
Status	Zal niet starten
Type aandoening	Persoonlijkeids- en gedragsstoornissen
Onderzoekstype	Interventie onderzoek

Samenvatting

ID

NL-OMON34608

Bron

ToetsingOnline

Verkorte titel

Emotieherkenning bij de borderline persoonlijkheidsstoornis

Aandoening

- Persoonlijkeids- en gedragsstoornissen
- Familiale aangelegenheden

Synoniemen aandoening

Borderline persoonlijkheidsstoornis

Betreft onderzoek met

Mensen

Ondersteuning

Primaire sponsor: GGZ Groep Noord en Midden-Limburg

Overige ondersteuning: Onderzoek vindt plaats in het kader van de opleiding tot klinisch psycholoog specialist bij GGZ Noord- en Midden-Limburg

Onderzoeksproduct en/of interventie

Trefwoord: arousal inductie, borderline persoonlijkheidsstoornis, emotieherkenning

Uitkomstmaten

Primaire uitkomstmaten

Emotieherkenning van gezichtsuitdrukkingen.

Secundaire uitkomstmaten

Om het succes van de arousal inductie vast te stellen, wordt het volgende gemeten (manipulatie check):

- hartslag
- cortisolniveau uit speeksel
- vragenlijst Profile of Mood States (POMS) om affectveranderingen tijdens het experiment te meten

Om te beoordelen of specifieke persoonlijkheidstrekken en borderline symptomatologie de arousal condities en accuraatheid van emotieherkenning beïnvloeden worden zelf-rapportagevragenlijsten afgenomen.

Toelichting onderzoek

Achtergrond van het onderzoek

De borderline persoonlijkheidsstoornis kenmerkt zich door ernstige problemen in relaties, een hoge mate van affectieve instabiliteit en gevoeligheid voor afwijzing. Het doel van deze studie is te onderzoeken hoe problemen in de sociale interactie gerelateerd zijn aan emotionele instabiliteit. De theorie van Bateman en Fonagy (2004) biedt perspectief op deze kwestie door te veronderstellen dat bij de borderline persoonlijkheidsstoornis de capaciteit om

zichzelf en anderen te begrijpen sterk verminderd onder invloed van emotionele arousal.

Dit onderzoek zal betreffende hypothese onderzoeken. Specifiek verwachten we dat BPS-patienten onder emotionele arousal emoties van anderen misinterpreteren. Dit wordt onderzocht middels een gezichts-emotieherkenningstaak die afgenomen wordt voor en na experimenteel geïnduceerde arousal. Daarbij wordt de invloed van specifieke borderline pathologie meegenomen.

Doel van het onderzoek

Het onderzoek richt zich primair op de vraag of Borderline patienten emoties van anderen (alleen) misinterpreteren onder invloed van hun emoties. Daarbij wordt eveneens onderzocht of specifieke symptomatologie hiermee samenhangt.

Onderzoeksopzet

Between group design met metingen voor en na arousal- inductie.

Matching op sekse, leeftijd, IQ.

Diagnose (borderline of controle) is onbekend voor de proefleider van het experiment (dubbelblind).

Onderzoeksproduct en/of interventie

Arousal inductie via de Trier Social Stress Test. Hierbij krijgen de proefpersonen de opdracht om een presentatie te houden onder beoordeling van de proefleider en een videocamera die later door een jury zal worden beoordeeld. vervolgens moeten zij een rekentaak onder hoge snelheid uitvoeren. Deze inductie is gebaseerd op de Trier Social Stress test van Kirschbaum. Dit protocol wordt internationaal gebruikt voor stress inductie en is tot nog toe zonder problemen uitgevoerd bij gezonden en patienten. Er zijn studies gedaan met patiënten met een sociale fobie, PTSS en ook met patienten met een borderline persoonlijkheidsstoornis. voor verdere informatie zie onderzoeksprotocol, sectie 7.3 en 10.4.

Inschatting van belasting en risico

Dit is de eerste experimentele studie die emotieherkenning onderzoekt onder invloed van arousal bij patiënten met een borderline persoonlijkheidsstoornis, waardoor dit onderzoek in belangrijke mate bijdraagt aan het begrijpen van de borderline pathologie.

De proefpersonen dragen bij aan wetenschappelijk bewijs voor een nieuw model voor borderline pathologie en dit geeft implicaties voor behandelstrategieën. Ook de individuele patientinformatie die tijdens het onderzoek verworven wordt kan, indien gewenst, direct worden ingezet voor de lopende behandeling van de patiënt en de behandeling indien mogelijk verbeteren. Het risico om deel te nemen aan het onderzoek wordt verwaarloosbaar geschat en

de belasting minimaal. Zoals echter voor elke studie met de Trier social stress test, kunnen de deelnemers van slag raken. Deze inductie is echter noodzakelijk voor het toetsen van de hypothesen. Hoewel we het risico op ernstige emotieregulatieproblemen als gevolg van de inductie laag achten, zal uitgebreide debriefing plaatsvinden en zal een clinicus beschikbaar zijn gedurende het experiment om ervoor te zorgen dat de patienten de instelling in goede staat verlaten. Patiënten kunnen extra gebruik maken van de reguliere zorg indien noodzakelijk. Patiënten met een te geringe draagkracht worden uitgesloten van onderzoek. Er worden geen farmacologische of invasieve interventies toegepast.

De Trier Social stress test is een wereldwijd gebruikt protocol voor stressinductie en is zowel bij borderline patienten succesvol toegepast als bij andere patientpopulaties, zonder dat complicaties bekend zijn (Roelofs et al., 2009, Simeon, Knutselka, Smith & Hollander, 2004).

Contactpersonen

Publiek

GGZ Groep Noord en Midden-Limburg

Antiloostraat 76
6531 TS Nijmegen
Nederland

Wetenschappelijk

GGZ Groep Noord en Midden-Limburg

Antiloostraat 76
6531 TS Nijmegen
Nederland

Locaties

Landen waar het onderzoek wordt uitgevoerd

Netherlands

Deelname eisen

Leeftijd

Volwassenen (18-64 jaar)
65 jaar en ouder

Belangrijkste voorwaarden om deel te mogen nemen (Inclusiecriteria)

Bij patiënten: Borderline persoonlijkheidsstoornis
Bij alle proefpersonen:
geslacht: vrouw
leeftijd: tussen 18 en 45 jr.
IQ > 75

Belangrijkste redenen om niet deel te kunnen nemen (Exclusiecriteria)

Middelengebruik of andere factoren die cortisolniveau of cognitieve prestatie beïnvloeden
Voor BPS-patiënten: psychotische stoornis of bipolaire stoornis
Voor gezonde proefpersonen: As I of II stoornissen, psychiatrische voorgeschiedenis of
significante As I of II trekken

Onderzoeksopzet

Opzet

Type:	Interventie onderzoek
Onderzoeksmodel:	Anders
Toewijzing:	Niet-gerandomiseerd
Blinding:	Open / niet geblindeerd
Controle:	Geneesmiddel
Doel:	Algemeen wetenschappelijk

Deelname

Nederland
Status: Zal niet starten

Aantal proefpersonen: 78
Type: Verwachte startdatum

Ethische beoordeling

Afgewezen
Datum: 21-09-2010
Soort: Eerste indiening
Toetsingscommissie: METIGG: Medisch Ethische Toetsingscommissie Instellingen
Geestelijke Gezondheidszorg (Utrecht)

Registraties

Opgevolgd door onderstaande (mogelijk meer actuele) registratie

Geen registraties gevonden.

Andere (mogelijk minder actuele) registraties in dit register

Geen registraties gevonden.

In overige registers

Register	ID
CCMO	NL33037.097.10